

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Περιεχόμενο: Η Ευρωπαϊκή Ιστορία, κυρίως του 19ου και του 20ού αιώνα, με έμφαση στην Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, χωρίς όμως να απουσιάζουν οι αναδρομές και οι θεματικές περιγραφές διεργασιών και γεγονότων από προηγούμενους αιώνες.

Εγκαίνια: 6 Μαΐου 2017

Ιστορική προσέγγιση: Το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας φιλοδοξεί να μεταδώσει μια υπερεθνική σύνοψη της Ιστορίας της Ευρώπης που λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία και τις πολυάριθμες ερμηνείες και προσλήψεις αυτής. Το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας επιδιώκει να συμβάλλει στην κατανόηση της Ευρωπαϊκής Ιστορίας – και εντός του ευρύτερου παγκόσμιου γίνεσθαι – και να δώσει έναυσμα για ένα διάλογο σχετικά με την Ευρώπη και την Ευρωπαϊκή διαδικασία ολοκλήρωσης. Επίκεντρο της μόνιμης έκθεσης είναι η Ευρωπαϊκή Ιστορία του 19ου και του 20ού αιώνα και η Ιστορία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ιδωμένες υπό ένα ευρύ ιστορικό πρίσμα που θα φέρνει κοντά και αντικρουόμενες και συγκλίνουσες ιστορικές εμπειρίες των Ευρωπαίων.

Στόχοι Ο στόχος του Σπιτιού της Ευρωπαϊκής Ιστορίας είναι να γίνει το κορυφαίο μουσείο όσον αφορά τα διεθνή φαινόμενα που έχουν διαμορφώσει την ήπειρό μας. Ερμηνεύοντας την ιστορία από μια ευρωπαϊκή οπτική γωνία, συνδέει και συγκρίνει τις κοινές εμπειρίες, καθώς και τις διαφορετικές ερμηνείες

τους. Έχει στόχο να δώσει το έναυσμα για μάθηση σε σχέση με τις διεθνικές προοπτικές σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Τοποθεσία: Το κτήριο Eastman στο Parc Léopold, στην καρδιά της «ευρωπαϊκής συνοικίας» των Βρυξελλών. Το κτήριο αναπλάστηκε και επεκτάθηκε από τη διεθνή κοινοπραξία Atelier d'architecture Chaix & Morel & associés (Γαλλία), JSWD Architekten (Γερμανία) και TPF (Βέλγιο). Υπεύθυνη για τη σχεδίαση της μόνιμης έκθεσης είναι η εταιρεία Acciona Producciones y Diseño (Ισπανία) και υπεύθυνη παραγωγής είναι η εταιρεία Meyvaert Glass Engineering (Βέλγιο).

Γλώσσες: Τα κείμενα της μόνιμης έκθεσης διατίθενται σε 24 γλώσσες και όλο το υπόλοιπο υλικό σε 4 γλώσσες τουλάχιστον.

Ωράριο λειτουργίας: Ανοικτό 7 ημέρες την εβδομάδα· Τρίτη έως Κυριακή: 10.00 – 18.00, Δευτέρα: 13.00 έως 18.00. Είσοδος ελεύθερη. Κλειστά την 1η Ιανουαρίου, την 1η Μαΐου, την 1η Νοεμβρίου και στις 24, 25 και 31 Δεκεμβρίου.

Εγκαταστάσεις για τους επισκέπτες: Εστιατόριο, πωλητήριο, αμφιθέατρο, αίθουσες διδασκαλίας.

Τι προσφέρουμε: Η μόνιμη έκθεση περιέχει εκθέματα προερχόμενα από πάνω από 200 μουσεία και συλλογές από την Ευρώπη και αλλού· προσωρινές εκθέσεις· εκπαιδευτικά προγράμματα· εκδηλώσεις απευθυνόμενες τόσο στο τοπικό κοινό όσο και σε επισκέπτες από άλλες χώρες· εκδόσεις και ένα ευρύ φάσμα στοιχείων και πληροφοριών στο Διαδίκτυο.

Ομάδες στόχοι: Όλοι όσοι ενδιαφέρονται στην Ευρώπη και την ιστορία τους· συγκεκριμένες γνώσεις δεν απαιτούνται. Διατίθεται ειδικά διαμορφωμένο ενημερωτικό υλικό για συγκεκριμένες ομάδες, όπως οι νέοι, οι οικογένειες, τα σχολεία.

Εκθεσιακός χώρος: 4000 m² για τη μόνιμη έκθεση, 500 m² για τις προσωρινές εκθέσεις.

Μόνιμη έκθεση: Η μόνιμη έκθεση παρουσιάζει την πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ιστορία της Ευρώπης σε χρονολογική σειρά αλλά με σαφή θεματική διάρθρωση εντός αυτής της διαχρονικής προσέγγισης. Έμφαση δίνεται κατ' αρχήν στην Ευρωπαϊκή Ιστορία του 19ου και του 20ού αιώνα, χωρίς όμως να απουσιάζουν αναδρομές σε διεργασίες και γεγονότα προηγούμενων αιώνων που είχαν επίδραση στην ήπειρο. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην Ιστορία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Προσωρινή έκθεση: Το πρόγραμμα του Σπιτιού της Ευρωπαϊκής Ιστορίας περιλαμβάνει επίσης μία ετήσια προσωρινή έκθεση, η οποία συμπληρώνει ή επεκτείνει τα θέματα και τις περιόδους από τη μόνιμη έκθεση. Αυτό επιτρέπει διαφορετικούς ή καινοτόμους τύπους εκθέσεων και ποικίλο περιεχόμενο, έτσι ώστε να ενδιαφέρει διαφορετικά είδη κοινού. Όπως και στην περίπτωση της μόνιμης έκθεσης, αυτές οι προσωρινές εκθέσεις έχουν μια διακρατική και διεπιστημονική προσέγγιση.

Η εμπειρία των επισκεπτών: Οι επισκέπτες μπορούν να περιπλανηθούν στην Ευρωπαϊκή Ιστορία με τον δικό τους ρυθμό και από το δικό τους επίπεδο και μπορούν να σταματήσουν για να μελετήσουν οποιοδήποτε θέμα τους ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Μεταξύ των πλέον προηγμένων μουσειολογικών μεθόδων και τεχνικών, επελέγησαν εκείνες που μέσω μιας πολυεπίπεδης παρουσίασης του περιεχομένου δίνουν τη δυνατότητα επισκέψεων σε διαφορετικούς ρυθμούς και βαθμούς εμβάθυνσης. Χάρη στις μεταβαλλόμενες διαθέσεις και χωρικές τυπολογίες και χάρη στη κυμαινόμενη πυκνότητα αντικειμένων και αλληλεπιδραστικών μέσων, η εμπειρία του επισκέπτη δεν κινδυνεύει σε καμία περίπτωση να είναι μονοδιάστατη. Επανεμφανιζόμενα στοιχεία όπως είναι τα ορόσημα λειτουργούν ως σημεία διασύνδεσης των διαφορετικών θεμάτων της έκθεσης.

Έξοδα: Το κόστος του έργου ανήλθε περίπου σε 55,4 εκατομμύρια EUR. Το ποσό αυτό κάλυψε τις εργασίες μετατροπής, επέκτασης και ανακαίνισης του κτηρίου, την διαμόρφωση και εγκατάσταση της μόνιμης έκθεσης και της πρώτης προσωρινής έκθεσης, καθώς τα πρώτα στάδια της δημιουργίας μουσειακής συλλογής.

Προσωπικό: Μια πολυσχιδής ομάδα επιστημονικού έργου, αποτελούμενη από ιστορικούς, μουσειολόγους, ειδικούς της εκπαίδευσης και διοικητικούς υπαλλήλους από 18 διαφορετικά κράτη μέλη διαμόρφωσε το περιεχόμενο της έκθεσης. Μια άλλη διεπιστημονική ομάδα επέβλεψε τις αρχιτεκτονικές και δομικές εργασίες στο πλαίσιο της ανοικοδόμησης και διαμόρφωσης του χώρου.

Χρηματοδότηση: Τα έξοδα διαμόρφωσης ανέλαβε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Όργανα Διοίκησης: Διοικητικό Συμβούλιο και Επιστημονική Επιτροπή ασκούν αντιστοίχως εποπτεία και παρέχουν συμβουλές.

Διοικητικό Συμβούλιο: Ασκήει εποπτεία και λαμβάνει αποφάσεις επί καίριων θεμάτων που άπτονται του έργου. Την προεδρία ασκεί ο τέως Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Δρ. Hans-Gert Pöttering,

Επιστημονική Επιτροπή, Της οποίας την προεδρία ασκεί ο Δρ. Oliver Rathkolb, ιστορικός, και η οποία αποτελείται από καθηγητές πανεπιστημίου και εμπειρογνώμονες από μουσεία διεθνούς φήμης, συμβουλεύει την ομάδα επιστημονικού έργου του Σπιτιού επί όλων των ιστορικών και μουσειολογικών παραμέτρων.

Ερωτήσεις και απαντήσεις για το έργο

Ποιος ο λόγος για ένα Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας;

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί καρπό μιας διεργασίας δεκαετιών που επηρέασε βαθιά την οργάνωση και τη διακυβέρνηση των ευρωπαϊκών χωρών. Μέχρι πρότινος όμως δεν υπήρχε μουσείο για να θέσει την εν λόγω διεργασία εντός ενός ευρύτερου ιστορικού πλαισίου και για να συγκεντρώσει και να αντιπαραβάλει τις αντικρουόμενες εμπειρίες των διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών και λαών.

Η γενιά των ανθρώπων που βίωσε τις τραγωδίες του 20ού αιώνα και έχτισε στη συνέχεια τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες απέρχεται σιγά-σιγά. Είναι ώρα συνεπώς για να παρουσιαστεί η εξέλιξη της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης κατά τρόπο κατανοητό από ένα ευρύτερο κοινό. Είναι ώρα επίσης να αναλυθούν οι κύριες ιστορικές της φάσεις, κινητήριες δυνάμεις και βλέψεις προκειμένου να μπορέσουν οι μελλοντικές γενιές να κατανοήσουν πώς και γιατί αναπτύχθηκε η σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση και ποιες ήταν οι συγκυρίες που επέτρεψαν και διαμόρφωσαν κάτι τέτοιο. Σε περιόδους κρίσεως είναι ιδιαίτερα σημαντικό να καλλιεργείται και να αναδεικνύεται με αδρά χρώματα η συνειδητοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς και να υπενθυμίζεται ότι η ειρηνική συνεργασία δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένη και αυτονόητη.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έστησε το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας: για να προσφέρει στους επισκέπτες μια ευκαιρία προβληματισμού σχετικά με αυτήν την ιστορική διεργασία και τη σημασία της για το σήμερα. Το Κοινοβούλιο πιστεύει ότι το μουσείο μπορεί να αποτελέσει τόπο διαλόγου και κατανόησης σύγχρονών μας καταστάσεων υπό το πρίσμα της ιστορικής τους γένεσης και των ιστορικών βιωμάτων.

Ποια είναι η αποστολή του Σπιτιού της Ευρωπαϊκής Ιστορίας;

Το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας είναι ένα φόρουμ μάθησης, προβληματισμού και συζήτησης, ανοιχτό σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως ηλικίας και προέλευσης. Πρωταρχική μας αποστολή είναι να ενισχύσουμε την κατανόηση της ευρωπαϊκής ιστορίας σε όλο το εύρος της πολυπλοκότητάς της, να ενθαρρύνουμε την ανταλλαγή ιδεών και να αμφισβητήσουμε τις κοινές παραδοχές.

Το Σπίτι παρουσιάζει την ιστορία της Ευρώπης με τρόπο που ενισχύει την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τις πολλαπλές οπτικές γωνίες και ερμηνείες. Διατηρεί τόσο τις κοινές μηνύες όσο και τις μηνύες που μας χωρίζουν. Συλλέγει στοιχεία και εκθέτει την ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και των θεμελίων της. Το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας, ένα έργο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μέρος της προσφοράς του στους επισκέπτες, είναι ακαδημαϊκά ανεξάρτητο.

Η διεθνική συλλογή μας, οι εκθέσεις και τα προγράμματά μας προσφέρουν απρόσμενες εμπειρίες που δίνουν τροφή για σκέψη. Μέσω της προβολής και των εταιρικών σχέσεων, έχουμε ως στόχο να ενισχύσουμε την ευρωπαϊκή διάσταση όσον αφορά τη συζήτηση, την παρουσίαση και τη γνώση της ιστορίας. Η πολύπλευρη ερμηνεία του παρελθόντος που εκτίθεται στο Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας, σε έναν χώρο για επαφές και ανταλλαγές απόψεων, δημιουργεί συνδέσεις με τα ζητήματα που απασχολούν την Ευρώπη του σήμερα.

Ποιες είναι οι θεμέλιες αρχές του έργου;

Κινητήρια δύναμη του έργου υπήρξε από την αρχή η επιθυμία να προαχθεί η γνώση της ιστορίας της Ευρώπης και να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση ως προς τις αλληλοσυγκρουόμενες μνήμες στους κόλπους της Ευρώπης κατά τρόπο ανοιχτό και εμπνευσμένο. Η ακαδημαϊκή ανεξαρτησία και η διεθνής σύνθεση της ομάδας έργου υπήρξαν προαπαιτούμενα που έγιναν πράξη με την πρόσληψη ειδικά για το έργο αυτό ιστορικών και μουσειολόγων από ολόκληρη την Ευρώπη. Η ομάδα εργάστηκε για να διαμορφώσει τις εκθέσεις έχοντας κατά νου την ισότιμη εκπροσώπηση του πολυσχιδούς χαρακτήρα και των διαφόρων ερμηνειών της Ευρωπαϊκής Ιστορίας.

Μία συμβουλευτική επιτροπή υψηλού επιπέδου (η λεγόμενη ακαδημαϊκή επιτροπή) που απαρτίζεται από ιστορικούς και μουσειολόγους διεθνούς φήμης μεριμνά για την επιστημονική ακρίβεια και το ενδιαφέρον του περιεχομένου των εκθέσεων

Που βρίσκεται;

Το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας στεγάζεται στο κτήριο Eastman στο Parc Léopold, όχι μακριά από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Το κτήριο Eastman ανεγέρθηκε το 1935 για να στεγάσει οδοντιατρική κλινική για άπορα παιδιά. Η ανέγερσή του χρηματοδοτήθηκε από τον φιλάνθρωπο Αμερικανό επιχειρηματία George Eastman, εφευρέτη της φωτογραφικής μηχανής Kodak. Τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό που διοργανώθηκε με αντικείμενο τη μετατροπή του κτηρίου για να στεγάσει εκθέσεις κέρδισε κοινοπραξία αποτελούμενη από τους Chaix & Morel et associés από τη Γαλλία, JSWD Architekten από τη Γερμανία, και TPF από το Βέλγιο. Τα σχέδιά τους περιλάμβαναν ανακαίνιση της πρόσοψης και των γύρω όψεων – χωρίς αλλοίωση της ιστορικής αισθητικής του κτηρίου – και μοντέρνα επέκταση του αρχικού κτηρίου με άξονες τον αυλόγυρο και την οροφή.

Ποια ήταν η πορεία του έργου;

Το σχέδιο για τη δημιουργία Σπιτιού της Ευρωπαϊκής Ιστορίας διατυπώθηκε από τον τότε Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Δρ. Hans-Gert Pöttering στην εναρκτήρια ομιλία του το 2007. Το επόμενο έτος, επιτροπή αποτελούμενη από διακεκριμένους ιστορικούς και ειδικούς μουσειολόγους από διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες εκπόνησε μια πρώτη εκδοχή του έργου με τον τίτλο «Βασικοί προσανατολισμοί για ένα Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας», βάσει της οποίας το Σπίτι θα έπαιρνε τη μορφή σύγχρονης έκθεσης και κέντρου τεκμηρίωσης και ενημέρωσης, σύμφωνα με τις πλέον εξελιγμένες αντιλήψεις του μουσειολογικού χώρου.

Από τον Ιανουάριο του 2011 και έπειτα, προσελήφθησαν τα μέλη της ομάδας επιστημονικού έργου. Η ομάδα, προερχόμενη από τις τέσσερις γωνίες της Ευρώπης, κατέληξε προοδευτικά στο όραμα και στην αποστολή του νέου μουσείου, διαμόρφωσε την αφήγηση που διέπει την μόνιμη έκθεση και επεξεργάστηκε επιμέρους θέματα όπως η υποδοχή των επισκεπτών, η προσωρινή έκθεση και η μεθοδολογία για τις συλλογές. Η ακαδημαϊκή επιτροπή συμβούλεψε την ομάδα στο έργο της και συμφώνησε με το αποτέλεσμα. Το Προεδρείο του Κοινοβουλίου, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τους 14 Αντιπροέδρους, ενέκρινε όλες τις μείζονες αποφάσεις.

Ποια αφήγηση για το μουσείο;

Η μόνιμη έκθεση επικεντρώνεται στα φαινόμενα και στις διεργασίες που κυρίως διαμόρφωσαν την σύγχρονη Ευρώπη στο πέρασμα του χρόνου και επισημαίνει την ποικιλομορφία των εμπειριών, των αντιλήψεων και των ερμηνειών που άπτονται αυτών.

Δεν παρουσιάζει μεμονωμένα τις ιστορίες των κρατών και περιφερειών. Αυτό που την ενδιαφέρει είναι τα ευρωπαϊκά φαινόμενα. Η ομάδα επιστημονικού έργου προέκρινε τρία κριτήρια για τα γεγονότα ή τις ιδέες που εκτίθενται: να έχουν πρωτοεμφανισθεί στην Ευρώπη, να έχουν εξαπλωθεί στην Ευρώπη και να συνεχίζουν να μας αφορούν μέχρι σήμερα. Με βάση αυτά τα κριτήρια, η υπεύθυνη για το έργο ομάδα έχει αποκρυσταλλώσει έξι μεγάλα θέματα με μεγάλο αριθμό επιμέρους θεμάτων και ζητημάτων. Εδώ κι εκεί, η μόνιμη έκθεση ξεπερνά τα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ιστορία μπορεί να είναι πολυσύνθετη, πολύμορφη και πολυδιασπασμένη αλλά αποτελείται από πολλές και μεγάλης εμβέλειας ομοιότητες και εμπειρίες που αποτελούν κοινό κτήμα πάμπολλων ανθρώπων· η ανάδειξη όλων αυτών είναι η αποστολή της μόνιμης έκθεσης. Ξεκινώντας με τον πολυερμηνευμένο αρχαίο μύθο της Ευρώπης και του ταύρου, η έκθεση επισημαίνει καίριες πτυχές της κληρονομιάς της Ευρώπης που σημάδεψαν βαθιά την μορφή της και των οποίων οι επιπτώσεις είναι ακόμη και σήμερα ορατές.

Επιδιώκει το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας να δημιουργήσει μια Ευρωπαϊκή ταυτότητα;

Η έννοια της ταυτότητας είναι μία από τις πλέον πολυσυζητημένες στον χώρο των πολιτισμικών σπουδών. Σε συνάρτηση με τις δραστηριότητες των μουσείων, αποτελεί θέμα πολλών δημοσιεύσεων και προβληματισμών. Ένας κοινά συμφωνημένος ορισμός για το τι θα μπορούσε να είναι η ευρωπαϊκή ταυτότητα δεν υπάρχει. Ο όρος είναι μάλλον περιοριστικός και αρκετά στατικός για να μπορέσει να χρησιμοποιηθεί ως βάση για το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας. Εάν αποφάσιζε το Σπίτι να προτείνει έναν έτοιμο ορισμό της Ευρωπαϊκής ταυτότητας, τούτο θα λειτουργούσε ως φρένο στον διάλογο ενώ αντιθέτως χρειαζόμαστε πολυφωνία σε αυτήν την τόσο ενδιαφέρουσα και σύγχρονη συζήτηση. Αντί να δώσει έτοιμες απαντήσεις, το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας προτιμά να δώσει ώθηση στον δημόσιο διάλογο για την ευρωπαϊκή μνήμη και συνείδηση.

Προτίθεται το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας να υποκαταστήσει τις εθνικές Ιστορίες;

Το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας δεν θέλει να είναι το απλό άθροισμα των εθνικών ιστοριών και δεν θέλει να τις υποκαταστήσει. Το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας φιλοδοξεί να αποτελέσει μια δεξαμενή της Ευρωπαϊκής μνήμης που θα περιέχει εμπειρίες και ερμηνείες – όσο ποικίλες, αντικρουόμενες και αντιφατικές κι αν είναι αυτές. Η Ιστορία που παρουσιάζει είναι ποικιλόμορφη και όχι ομοιόμορφη, διαφοροποιημένη και όχι ομογενοποιημένη, κριτική και όχι υμνητική.

Πότε ξεκινά η αφήγηση;

Η μόνιμη έκθεση του Σπιτιού της Ευρωπαϊκής Ιστορίας, η καρδιά του νέου μουσείου, επικεντρώνεται στην Ευρωπαϊκή Ιστορία από τον 19ο αιώνα μέχρι σήμερα. Ορισμένες φορές, η παρουσίαση ξεκινά πολύ πρωτότερα, φτάνοντας ακόμη και στην αρχαιότητα και τον Μεσαίωνα, διότι επιδιώκει να επεξηγήσει ορισμένα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του Ευρωπαϊκού πολιτισμού και να διευκολύνει την κατανόηση των επισκεπτών για το παρόν και το μέλλον.

Αφετηρία της μόνιμης έκθεσης είναι ο μύθος της Ευρώπης, η μεταβολή των γεωγραφικών παραστάσεων κατά τη διάρκεια της Ιστορίας και ο προβληματισμός για το ποια μπορεί να είναι η Ευρωπαϊκή κληρονομιά. Η έκθεση επικεντρώνεται στην Ευρωπαϊκή Ιστορία του 19ου και του 20ού αιώνα – με ειδική έμφαση στην Ιστορία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

